



Kulttuuria kaikille
Kultur för alla
Culture for All

Toimintakertomus 2006

Kulttuuria kaikille -palvelu

Taidemuseoalan kehittämissyksikkö KEHYS
Valtion taidemuseo
Kaivokatu 2
FIN-00100 Helsinki

info@kulttuuriakaikille.info
p. +358 (0)9 1733 6378
f. +358 (0)9 1733 6216
www.kulttuuriakaikille.info

Sisällysluettelo

1. Yhteenveto.....	2
2. Hallinto ja talous.....	2
3. Toiminta osana Valtion taidemuseota.....	3
4. Neuvontapalvelua ja koulutusta.....	3
5. Kartoitukset.....	4
6. Asiantuntijaverkosto.....	5
7. Palvelun www-sivut.....	5
8. ACCU-hanke.....	6
9. Tillgänglighetsnätverk för museer i Norden.....	7
10. Muu kansainvälinen toiminta.....	7
11. Arvosteluraadeissa.....	8
12. Artikkeleja.....	8
13. Kouluttautuminen.....	8
14. Tiedottaminen.....	9
15. Tutkimus.....	9

1. Yhteenveto

Vuonna 2006 kaksi isoa osahanketta hallitsi ajankäyttöä: ACCU-projektin dvd:n työstäminen ja pohjoismainen verkostoyhteistyö, jonka osana Kulttuuria kaikille - palvelun www-sivustoa kehitettiin kansainväliseen suuntaan. Uudistettu *kulttuuriakaikille.info* sivusto avattiin lokakuussa ja dvd:n julkistus on 31.1.2007.

2. Hallinto ja talous

Kulttuuria kaikille -palvelun talouden perusta on opetusministeriön tuki, jota Valtion taidemuseo hakee ministeriöstä huhtikuusta 2006 lähtien kalenterivuositain. Hankkeesta vastaa Valtion taidemuseossa taidemuseoalan kehittämissyksikkö Kehys. Vuodesta 2003 vuoden 2006 maaliskuuhun hanketta rahoitettiin kolmevuotisena kehittämisprojektina, jolloin avustuksen suuruus oli 30 000 euroa vuositasolla. Kehittämishankkeen päätyttyä avustuksen suuruus 1.4.-31.12.2006 oli 32 000 euroa.

Vuonna 2006 palvelulla oli tuloja asiantuntijapalveluista saatuina palkkioina noin 1400 euroa. Vuonna 2006 Pohjoismainen museokomitea myönsi rahoitusta 22 000 euroa vuosille 2006-2007 pohjoismaisen museoiden saavuttavuusverkoston kehittämiseen ja etenkin verkoston tiedonjako- ja kommunikaatiovälineiden luomiseen. EU:n Kulttuuri 2000 ohjelmasta rahoitettava kolmevuotinen ACCU-hanke (2005-2007), jossa Kehys on yhteistyökumppanina, jatkui vuonna 2006. ACCU-hankkeeseen liittyvä rahoitus on Kulttuuria kaikille -palvelun/Kehyksen kohdalla suunnattu dvd-julkaisun toteuttamiseen.

Työntekijät ja harjoittelijat

- Kulttuuria kaikille -palvelua koordinoi projektipäällikkö Sari Salovaara, jonka lyhennetty työaika on 82,76 % koko työajasta
- EU-rahoitteisessa kansainvälisessä ACCU-hankkeessa (2004-2007) jatkoi osa-aikaisena mediatuottaja Helena Hyvärinen
- pohjoismaisen Saavutettavuusverkosto-projektin osa-aikaisena projektisihteerinä (33 % työajasta) toimi HuK Tuuli Rajavuori 1.2.-31.12.2006. Työtehtäviin kuului verkkosivuston uudistamisen suunnittelu sekä erilaiset projektin toimintaan liittyvät tehtävät.
- osa-aikaisena (50 % työajasta) projektisihteerinä toimi HuK Annukka Saari 18.4.-16.6.2006. Työtehtäviin kuului muun muassa teattereiden esteettömyyden kartoituslistan laatiminen, verkkosivujen päivittäminen sekä ACCU-dvd:n tekstien toimittaminen.
- kokoaikaisena korkeakouluharjoittelijana 20.10. - 17.12.2006 toimi fil.yo. Niclas Sandström. Työtehtäviin kuuluivat esimerkiksi verkkosivujen päivittäminen, kielenhuolto

ja tekstinkäsittely sekä kääntäminen, puhutun kielimateriaalin litteraatio (ACCU-hanke), sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä koskeva alustava kartoitus- ja tutkimusraportointi.

3. Toiminta osana Valtion taidemuseota

Kulttuuria kaikille -palvelu on taidemuseoalan kehittämissyksikkö Kehyksen hanke, johon kuuluu yksikön sisällä tapahtuvaa työskentelyä sekä Valtion taidemuseon kolmen museon kanssa tehtävää yhteistyötä. Salovaara osallistui Kehyksen suunnittelu- ja seuranta- asiakirjojen laadintaan ja tarvittaessa yksikön eri projekteihin. Keskeisesti Kulttuuria kaikille -palvelu tekee yhteistyötä Kehyksen kulttuurivähemmistöprojektin kanssa. Vuonna 2005 alkanutta kulttuurivähemmistöprojektia koordinoi Umayya Abu-Hanna.

Henkilökiertoa Valtion taidemuseossa kokeilevassa hankkeessa Sari Salovaara toimi valvojana Ateneumin taidemuseossa kahden päivän ajan syyskuussa. Henkilökierrosta kerätään kokemuksia ja tarkastellaan sen vaikutuksia työyhteisöön. Vaihdon jälkeen Salovaara tapasi valvoja ja heidän esimiestään kahdessa keskustelutilaisuudessa, joiden aikana vaihdettiin kokemuksia ja mietittiin mahdollisia kehittämisenäkymiä.

ACCU-hankkeessa valmisteilla olleen ohje-dvd:n kuvauksissa hyödynnettiin kuvaustilanteissa kaikkien kolmen Valtion taidemuseoon kuuluvan museon rakennuksia, näyttelytiloja, yleisöpalvelutilanteita, pedagogisia hankkeita ja osittain arkistoja.

Ateneumin taidemuseon museolehtoreiden kanssa Kulttuuria kaikille -palvelulla on yhteydenpitoa ja konsultointia vastavuoroisesti. Salovaara mm. osallistui Ateneumin yhdessä Kirkkopalvelujen kanssa toteuttaman koulutuspäivän suunnitteluun ja toteutukseen. Museolehtorit Erica Othman ja Satu Itkonen ovat puolestaan osallistuneet Kulttuuria kaikille -palvelun tilaisuuksiin asiantuntijoina.

4. Neuvontapalvelua ja koulutusta

Kulttuuria kaikille -palvelussa otetaan viikoittain vastaan yhteydenottoja ja kysymyksiä eri aiheista sekä puhelimitse että sähköpostilla. Yhteydenotot tulevat museoista, festivaalijärjestäjiltä ja muilta kulttuuripalvelujen tuottajilta, oppilaitoksilta, eri alojen opiskelijoilta, kansalaisjärjestöistä ja kuntien ja valtion hallinnolta. Opiskelijoilta tulee tiedusteluja liittyen opinnäytetöiden tekemiseen. Osa yhteydenotoista tulee kansainvälisiltä toimijoilta muualta Euroopasta. Jotkin yhteydenotot johtavat palavereihin ja asioiden työstämiseen saman pöydän ääressä. Tällainen oli esimerkiksi Kotkaan suunnitella olevan Merimuseon rakennus- ja näyttelysuunnitelmien tarkistaminen.

Sari Salovaara on osallistunut Näkövammaisten kulttuuripalvelun kutsumana kuvailutulkkauksen kehittämistä käsittelevään työryhmään sekä Kuurojen museon kutsumana PDA-laitteiden kehittämistä museokäytössä työstävään ohjausryhmään.

Kouluttamisessa Kulttuuria kaikille -palvelun rooli voi olla järjestäjän rooli, mutta useita

kertoja kuukaudessa Sari Salovaara on osallistunut kouluttajana/alustajana muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Koulutusten ja seminaarien järjestäjiä olivat mm. Celia-kirjasto, Kokkolan kaupunginkirjasto, Sibelius Akatemia, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsingin yliopisto, Jyväskylän taidemuseo, Suomen Design for All -verkosto/Stakes, Kirkkopalvelut, Tuusulan, Keravan ja Järvenpään vammaisneuvostot, opetusministerö/Reilu kulttuuri -seminaari, Liikuntatieteellinen seura/Erityisliikunnan päivät, Selkokeskus, TARU-projekti ja Kynnys ry.

Selkokeskuksen kanssa yhteistyössä toteutettu Kirjasto kaikille -kampanja koulutustilaisuuksineen jatkui keväällä 2006 ja kampanjaa varten valmisteltu materiaali valmistui ja jaettiin kirjastoille.

Taidemuseoalan kehittämissyksikkö Kehys, Museovirasto ja Suomen museoliitto järjestivät yhteistyössä osana pohjoismaista saavutettavuusprojektia "Tillgänglighetsnätverk för museer" seminaaripäivän 1.12.2006 saavutettavuuskysymysten parissa työskenteleville. Seminaari pidettiin Nykytaiteen museo Kiasmassa sekä viereisen Postimuseon tiloissa. Päivään osallistui noin 80 kulttuurialalla toimivaa henkilöä.

Päivän aikana tutustuttiin esimerkkien avulla ajankohtaisiin saavutettavuuskysymyksiin. Ryhmätöissä paneuduttiin erityisesti saavutettavuuskouluttamiseen, saavutettavuuskartoittamiseen, tiedotuksen saavutettavuuteen ja kokoelmien kartuttamiseen saavutettavuusnäkökulmasta. Tapaamispäivän aikana valmistauduttiin lokakuussa 2007 järjestettävään pohjoismaiseen saavutettavuusseminaariin. Paikallinen ja pohjoismainen kysymyksenasettelu kulkivat rinnakkain päivän ohjelmassa. Tapaamispäivään osallistui myös Helsingin yliopiston museologian opiskelijoita, jotka suorittivat osan opintoihin kuuluvasta erityisalat-jaksosta tekemällä muistiinpanoja tapaamispäivän ryhmätyöosuudesta. Muistiinpanoja käytettiin päivän raportoimisen apuna. Seminaaripäivään osallistuneilta kerättiin palautetta tapahtumasta verkkokyselyn avulla. Palautteen yleissävy oli hyvin positiivinen.

5. Kartoitukset

Vuonna 2006 Kulttuuria kaikille -palvelun toimesta tehtiin kaksi kulttuurikohteen kartoitusta eli saavutettavuusarviointia. Seurasaaren ulkomuseon raportti Museovirastolle valmistui keväällä ja Rovaniemen maakuntamuseon raportti loppukesällä. Laaditut kartoitusraportit koskevat rakennettua ympäristöä, näyttelyjä ja palveluja monipuolisesti etenkin liikkumis- ja toimimisesteisten kannalta. Kartoituksen pohjalta tilaaja voi tehdä oman toimintasuunnitelmansa aikatauluineen ja talousarvioineen. Kartoitus on ollut tilaajille maksullinen, mutta hinta on ollut kohtuullinen ja neuvoteltavissa (400-500 euroa laajuuden mukaan).

Vuonna 2006 Kulttuuria kaikille -palvelu alkoi selvittää yhteistyömahdollisuuksia kartoitusten toteuttamisessa. Aktiivinen yhteistyötarjous tuli Humanistisen ammattikorkeakoulun taholta. Humakin opiskelijat käyttivät Gallen-Kallelan museon arvioinnissa apuna Kulttuuria kaikille -palvelun tarjoamia tarkistuslistoja sekä kartoitusraportin mallia.

6. Asiantuntijaverkosto

Kulttuuria kaikille -palvelun piirissä on jo aiempina vuosina kerätty tietoja ihmisiltä ja tahoilta, jotka ovat liittyneet kansalliseen kulttuurialan saavutettavuuteen keskittyvään asiantuntijaverkostoon. Lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu osallistuu pohjoismaiseen asiantuntijaverkostoon ja sen kehittämiseen. Verkoston jäsenten profiilit ja yhteystiedot ovat tarjolla Kulttuuria kaikille -verkkosivuston kautta.

Kansallisen asiantuntijaverkoston jäsenille lähetettiin vuonna 2006 sähköpostitse viisi tiedotetta ajankohtaisista asioista. Yhteydenpidon verkoston jäsenten välillä on tarkoitus jatkossa tapahtua sähköpostilistan kautta. Uudelle listalle voi liittyä verkkosivuilla ja sen kautta tavoittaa muita listalle liittyneitä. Listalla oli marraskuussa 2006 167 jäsentä, joista noin 80 on Suomesta ja loput muita pohjoismaista.

Kulttuuria kaikille -palvelu/Kehys on osallistunut myös Stakesin koordinoimaan Suomen Design for all -verkoston toimintaan. Verkosto on osa vuonna 2002 syntynyttä eurooppalaista kansallisten asiantuntijaverkostojen kokonaisuutta.

7. Palvelun www-sivut

Kulttuuria kaikille -palvelun www-sivut uudistuivat vuoden 2006 aikana sekä ulkoasultaan että sisällöllisesti. Uudistuneet suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset sivut avattiin lokakuussa. Samalla otettiin käyttöön uudet .info-päätteiset verkko-osoitteet www.kulttuuriakaikille.info, www.kulturforalla.info, www.cultureforall.info. Samat osoitteet toimivat myös .fi-päätteisinä.

Osana uudistuksen suunnittelua kartoitettiin Webropol-ohjelman avulla tehdyssä kyselyssä sivuston käyttäjien kokemuksia. Saatua tietoa pystyttiin hyödyntämään uudelle sivustolle tehdyissä ratkaisuissa. Ilmoitus kyselystä lähetettiin muun muassa erilaisten kulttuuri- ja vammaisalan järjestöjen sähköpostilistoille sekä kulttuurihallinnon yhteyshenkilöille. Kyselyyn tuli puolessatoista viikossa 129 vastausta. Kyselyn avulla selvitettiin, miten ja minkälaisiin tarpeisiin kaksi vuotta käytössä ollut sivusto oli käytetty ja minkälaisiin kysymyksiin sivuston toivottaisiin vastaavaan. Lisäksi vastaajilta kysyttiin kiinnostusta pohjoismaista verkostoitumista kohtaan.

Sivuston käytettävyyttä ja sisältöä käsittelevä palaute oli pääosin myönteistä. Vastaajat antoivat myös kehittämissivun vinkkejä: toivottiin lisää käytännön esimerkkejä jo toteutuneista saavutettavuushankkeista ja samaa toivottiin myös pohjoismaiselta yhteistyöltä. Käytännön ohjeiden ja vinkkien lisäksi myös tiedot ajankohtaisista koulutuksista ja seminaareista koettiin tärkeiksi. Monessa vastauksessa kaivattiin sivustolle lisää kuvitusta ja tiedon etsimistä helpottavaa hakutoimintoa ja sivukarttaa. Myös seminaareja, tapahtumia ja workshoppeja toivottiin erityisesti pohjoismaisen yhteydenpidon tavaksi.

Uudistuksen yhteydessä myös sivuston päivittäminen yksinkertaistui julkaisujärjestelmän käyttöönoton myötä. Tarkoituksena on, että jatkossa sivustolla olisi useita päivittäjiä eri pohjoismaissa, jolloin sivusto toimii laaja-alaisesti ajankohtaisen tiedon välittäjänä.

Verkkosivujen laajentaminen tapahtuu osana Pohjoismaista projektia "Tillgänglighetsnätverk för museer i Norden". Verkkosivuston uudistamiseen on saatu

tukea Pohjoismaiselta museokomitealta. Uutta tekstimateriaalia sivustolle on kerätty muun muassa pohjoismaisen saavutettavuusverkoston jäsenmuseoiden kautta. Myös Kulttuuria kaikille -palvelussa on tuotettu uutta materiaalia sivustoa varten. Esimerkiksi saavutettavuuden osa-alueiden määritelmää on uudistettu ja nyt tarjolla on myös erityisesti teattereiden käyttöön suunnattu tarkistuslista. Lisäksi sivustolla on pohjoismaisen saavutettavuusverkoston jäsenmuseoista yhteystiedot ja profiili, joka kuvaa kunkin museon erityisosaamista saavutettavuuden alalla.

Kulttuuria kaikille -sivuston uuden visuaalisen ilmeen ovat luoneet graafiset suunnittelijat Pekka Piippo ja Jenni Huttunen / Hahmo Design Oy. Teknisestä toteutuksesta on vastannut verkkosuunnittelija Olli Holopainen / Slapmedia Oy. Sivusto toimii myös esimerkkinä saavutettavasta verkkosuunnittelusta. Saavutettavuutta lisäävät myös selkokielellä ja viittomakielellä laaditut tiivistelmät sivuston sisällöstä. Tekninen saavutettavuus testattiin ennen sivuston avaamista saavutettavuustestauksia tekevässä Kokko-Kokki Oy:ssä.

8. ACCU-hanke

Kulttuuria kaikille -palvelu/Kehys on mukana EU:n Kulttuuri 2000 -ohjelmasta rahoitettavassa kansainvälisessä hankkeessa ACCU, *Access to Cultural Heritage, Policies of Presentation and Use* (2005-2007). Hankkeen pääjärjestäjä on Museovirasto Suomesta. Sari Salovaara osallistui maaliskuussa ACCU-hankkeen ohjausryhmän kokoukseen Colchesterissa Iso-Britanniassa.

Kehys on päävastuussa hankkeesta toteutettavasta dvd-julkaisusta *OPEN DOORS, How to Make Cultural Venues and Exhibitions Accessible*. Dvd:n toteuttamisessa Kehys tekee yhteistyötä TAIK:n MediaLabin kanssa. Dvd:n toteutus ajoittui suurelta osin vuoteen 2006 ja sen julkistaminen on 31.1. 2007. Keväällä 2006 tuotantoon rekrytoitiin visuaalisuuden ja käyttöliittymän suunnittelija, leikkaaja, äänisuunnittelija ja koodaaja. Helena Hyvärisen rooli mediatuottajasta laajeni ohjaukseen ja mediakäsikirjoittamiseen. Sari Salovaara toimi käsikirjoittajana, sisällön asiantuntijana ja projektin vastaavana. Lisäksi ostettiin käännöspalveluja, asiantuntijapalveluja kuvailutulkkauksen ja viittomakielen osalta, lukijoiden työpanosta, dvd:n painatus, monistus ja kannet. Riikka Hänninen avusti dvd:n työstämistä antamalla oman persoonansa ja näkemystensä tulla esille haastatteluissa. Hänen läsnäolonsa antaa henkilökohtaisen ja inhimillisen sävyn runsaan asiapitoisen sisällön ohelle.

ACCU-hankkeen kumppanit viidestä eri maasta toimittavat keväällä tuotantoryhmän työstettäväksi kuvamateriaalia, jota olivat dokumentoineet ohjeiden mukaan. Lisäksi kuvamateriaalia hankittiin VTM:n arkistoista ja kuvattiin lisää Helsingin museoissa. Työväen keskusmuseosta Tampereelta pyydettiin kuvamateriaalia ja haastatteluja sekä haastateltiin ACCU-projektin partnereita dvd:n työstämistä koskeneessa kansainvälisessä kokoontumisessa syyskuussa Ateneumin taidemuseon tiloissa.

ACCU-hankkeen kansainväliset kumppanit ovat Tukinuittomuseo ja luonto-opastuskeskus (Fetsund, Norja), Bysanttilais-kristillinen museo (Ateena, Kreikka), Surreyn maakunnan museoiden neuvottelukunta (Woking, Surrey, Iso-Britannia) ja Mecklenburg-Vorpommerin osavaltion kulttuuriperintöviranomaisen (Schwerin, Saksa). Hankkeessa on myös mukana Romaniasta Maramures museo (Baia Mare, Romania). Saavutettavuuden erilaisia esteitä puretaan osallistujamaiden omissa pilottihankkeissa. Suomen pilottikohde on Louhisaaren kartanolinna Askaisissa.

9. Tillgänglighetsnätverk för museer i Norden

Pohjoismainen projekti ”Tillgänglighetsnätverk för museer i Norden” käynnistyi vuonna 2006 Pohjoismaisen museokomitean ja Pohjoismaisen kulttuurirahaston tuella. Projektin vetäjinä toimivat Sari Salovaara Kulttuuria kaikille -palvelusta ja Ingemar Oderstedt Nordiska Handikappolitiska Rådetista. Kehyksessä työskentelee osaaikaisena projektisihteerinä Tuuli Rajavuori. Projektin toimintaa ohjaa kulttuuri- ja museoalan toimijoista koottu ohjausryhmä, jonka jäseniä ovat:

Bjarne Bach Østergaard, Statens museum for Kunst, DK
 Frank Rechendorff Møller, Kulturarvstyrelsen, DK
 Anne Eldrid Jordfald, ABM-Utvikling, NO
 Randi Ertesvåg, ABM-Utvikling, NO
 Margrét Hallgrímsdóttir, Islands Nationalmuseum, IS
 Stefan Bohman, Musikmuseet, SE
 Ingemar Oderstedt, Nordiska Handikappolitiska Rådets sekretariat, SE
 Elina Anttila, Museovirasto, FI
 Sari Salovaara, KEHYS / Valtion taidemuseo, FI
 Tuuli Rajavuori, KEHYS / Valtion taidemuseo, FI

Verkoston tarkoituksena on jakaa tietoa saavutettavuuteen liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä sekä helpottaa vuorovaikutusta. Verkoston työkaluna toimii Kulttuuria kaikille -sivusto (www.kulttuuriakaikille.info), joka uudistuu ja laajenee ruotsin- ja englanninkieliseksi. Kansainvälisellä sivustolla on muun muassa pohjoismaisen asiantuntijaverkoston yhteystietoja sekä kansainvälisiä esimerkkejä kulttuurikohteiden saavutettavuuteen liittyvistä ratkaisuista.

Osana projektia järjestetään museoiden työntekijöille ja muille kulttuurialan toimijoille suunnattua saavutettavuuskoulutusta. Jokaisessa pohjoismaassa järjestettävän kansallisen koulutuksen (Suomessa koulutus järjestettiin 1.12.2006) avulla valmistaudutaan projektin päättävään kansainväliseen seminaariin, jonka tarkoituksena on luoda pysyviä yhteyksiä pohjoismaisten museoiden välillä. Koulutuksilla pyritään vastaamaan haasteisiin, joita museot kohtaavat pyrkiessään täyttämään yleisökasvatustehtävänsä ja vastaamaan monenlaisten yleisöjen tarpeisiin.

Vuonna 2006 projektin ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa: maaliskuussa Tukholmassa, kesäkuussa Kehyksen ja Kulttuuria kaikille -palvelun isännöimänä Helsingissä ja marraskuussa Kööpenhaminassa. Verkoston toiminta jatkuu vuonna 2007, jolloin haasteena on verkoston toiminnan siirtäminen paikallisten organisaatioiden vastuulle sekä verkoston toiminnan jatkuva ylläpitäminen.

10. Muu kansainvälinen toiminta

Kulttuuria kaikille -palvelu osallistuu kansainvälisiin verkostoihin ja yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoite on taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden lisääminen.

Suomen Ranskan instituutissa Marjatta Levannon johdolla nostettiin edelleen esille kysymyksiä taiteen ja kulttuurin saavutettavuudesta. Kesäkuussa instituutissa

järjestettiin työpajoja, joissa vetäjinä toimivat mm. Erica Othman VTM:sta ja kuvataiteilija ja opettaja Maarit Hedman. Työpajat liittyivät laajaan kansainväliseen *Autonomic*-messutapahtumaan, jossa yhtenä aiheena oli taiteen ja kulttuurin saavutettavuus. Mukaan messutapahtuman yhteydessä järjestettyyn konferenssiin *Rencontres Européennes* oli kutsuttu puhujaksi ylijohtaja Riitta Kaivosoja opetusministeriöstä. Sari Salovaara käytti samassa tilaisuudessa puheenvuoron Kulttuuria kaikille -palvelun edustajana. Marraskuussa Suomen Ranskan instituutissa järjestettiin kolmas saavutettavuus-temaan paneutunut tilaisuus, jossa Suomesta puhujina olivat taiteilijat Jenni-Juulia Wallinheimo ja Kaisa Leka. Kone Oy on tukenut instituuttia tapahtumien järjestämisessä.

Sari Salovaara osallistui kesäkuussa Pariisissa kansainvälisen vammaisten ihmisten mahdollisuuksia kulttuuritoimijoina edistävän taidejärjestön, *EUCREA Internationalin*, hallituksen kokoukseen.

11. Arvosteluraadeissa

Vähemmistötaiteilijoiden työnsaantimahdollisuuksia edistävä TARU-projekti mm. ylläpitää galleriatoimintaa, TARUtallia, uusissa tiloissaan entisellä Helsingin linja-autoasemalla. Salovaara osallistui taidekriitikko-toimittaja Otso Kantokorven ja taiteilija Adel Abidinin ohella raatiin, joka valitsi taiteijoiden hakemusten perusteella näytteilleasettajia kuukauden pituisiin näyttelyihin.

12. Artikkeleja

Sari Salovaara kirjoitti artikkelin saksalaiseen museoalan toimijoille suunnattavaan kirjamuotoiseen julkaisuun (ilmestyy 2007) aiheena lyhyt katsaus Suomen ja Pohjoismaiden toimiin museoiden saavutettavuuden edistämiseksi. Artikkelin *Tervetuloa museoon? Valtion taidemuseo edistää kulttuurista tasa-arvoa Suomessa* on luettavissa suomeksi Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla.

Annukka Saari kirjoitti artikkelin "Kulttuuria kaikille - kynnysten madaltaminen kannattaa" Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö ry:n Taku-lehteen 2/2006. Artikkelissa kuvataan Kulttuuria kaikille -palvelun toimintaa ja kerrotaan kokemuksia saavutettavuuskartoittamisesta. Samassa lehdessä julkaistiin myös artikkeli "Kuvailutulkkaus avaa uusia ovia".

Suomen harrastajateatteriliiton Repliikki-lehdessä 3/2006 julkaistiin Annukka Saaren kirjoittama artikkeli "Teatteria kaikille", jossa kannustetaan teattereita kiinnittämään huomiota saavutettavuuteen.

Tukiviesti-lehdessä julkaistiin Sari Salovaaran haastattelu aiheena Kulttuuria kaikille - palvelu ja verkkosivuston uudistuminen.

13. Kouluttautuminen

Sari Salovaara osallistui pääkaupunkiseudulla esteettömyys- ja saavutettavuusaiheita käsitteleviin kotimaisiin seminaareihin mahdollisuuksien mukaan sekä Suomen Design for all -verkoston Lapin yliopiston kanssa järjestämään kansainväliseen konferenssiin

Rovaniemellä 13. - 15. syyskuuta. Konferenssi oli keskustelufoorumi eurooppalaisen tietoyhteiskunnan ajankohtaisista haasteista: miten laajentunut EU vastaa tietoyhteiskunta kaikille -haasteeseen - Information Society for All. Teemat ulottuivat policy-kysymyksistä tutkimustulosten ja hyvien käytäntöjen esittelyyn.

Tuuli Rajavuori osallistui 21.4. Sagalundin museossa Kemiössä järjestettyyn Teknik och tillgänglighet -seminaariin. Seminaarissa esiteltiin projekteja, joissa museot ovat käyttäneet uutta tekniikka saavutettavuuden lisäämiseksi.

14. Tiedottaminen

Kulttuuria kaikille -palvelu oli vuoden aikana esillä useissa tiedotusvälineissä. Sari Salovaaraa mm. haastateltiin YLE1:n radion Kulttuurituutisiin kulttuuripääkaupunkihaun yhteydessä. Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät kirjoittivat palvelua esitteleviä artikkeleja kulttuurialan lehtiin. Vammaisjärjestöjen lehdissä on ollut mainintoja Kulttuuria kaikille -palvelusta.

Erilliset tiedotteet laadittiin uudistetun verkkosivuston avauduttua ja teattereiden tarkistuslistan ilmestyessä. Tiedotteita jaettiin sähköpostin välityksellä laajasti kulttuurialan järjestöihin ja tiedotusvälineiden käyttöön. Kulttuuria kaikille -sivusto on kiitettävän usein tarjolla linkkinä erilaisten kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen verkkosivuilla.

Verkkosivuston uudistamisen yhteydessä palvelun käyttöön hankittiin uusi esite. Kerroksinen, pyöreä esite noudattaa verkkosivustolta tuttua visuaalista ilmettä eli samoja kuva-aiheita ja värimaailmaa. Esitteen suunnitteli Jenni Huttunen Hahmo Design Oy:stä. Esitettä jaetaan tilaisuuksissa, joihin Kulttuuria kaikille -palvelu osallistuu. Kolmekielinen teksti ”Tietoa saavutettavuudesta kulttuurialan toimijoille. www.kulttuuriakaikille.info” kehottaa tutustumaan palvelun verkkosivuihin.

15. Tutkimus

Opetusministeriön kannustuksesta ja liittyen EU:n Yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuoteen 2007 aloitettiin kartoitus- ja haastattelutyö seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten kokemuksista liittyen kulttuuripalvelujen käyttämiseen. Selvityksellä pyritään osaltaan lisäämään tietoa homojen, lesbojen, bi- ja transihmisten suhteesta kulttuuritapahtumiin. Kyselyn, haastattelujen ja aiheeseen liittyvän kotimaisen ja kansainvälisen tutkimustiedon pohjalta Niclas Sandström kirjoittaa raportin, jossa pohditaan yleisemmälläkin tasolla museota, kulttuurilaitoksissa kävijöitä ja sosiaalista inklusiota.

Selvitystä varten on oltu yhteydessä sekä kotimaisten (mm. VTT Tuula Juvonen, Tampereen yliopisto) että ulkomaisten (mm. Ph.D. Richard Sandell, University of Leicester) tutkijoiden ja toimijoiden kanssa.